

DOORZETTINGSVERMOGEN OF IQ?

In Amerika komt het thema wilskracht of 'karakter' – ouderwetse discipline? – steeds vaker onder de aandacht. Er is niet alleen de marshmallow-historie van Mischel, ook journalist Paul Tough (The New York Times Magazine) deed stof opwaaien met zijn boek. Blijft er dan echt niets over van deze fundamenteën van de American Dream?

Op het vlak van onderwijs en programma's voor (kans)arme kinderen lijkt het alvast de verkeerde kant uit te gaan. Twintig jaar geleden brak de 'cognitieve hypothese' door: de opvatting dat je intellectuele vaardigheden zo vroeg mogelijk moest ontwikkelen (met pakweg hersenstimulerende spelletjes voor peuters of Mozart-cd's).

Die aanpak heeft de prestatiekloof tussen arm en rijk echter niet kunnen dichten. Vandaag zoeken

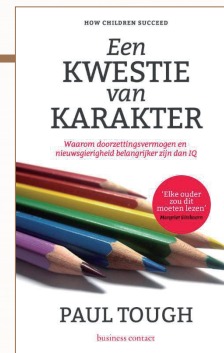
sommigen de oplossing dus elders. Voor de ontwikkeling van kinderen zou niet zozeer de hoeveelheid informatie belangrijk zijn, maar wel het werken aan volharding, zelfbeheersing, nieuwsgierigheid, zorgvuldigheid en zelfvertrouwen. Er zijn overtuigende aanwijzingen dat doorzettingsvermogen, veerkracht en vindingrijkheid de studieprestaties efficiënter opkrikken dan zuiver intellect. Bovendien is 'karakter' makkelijker te ontwikkelen dan cognitieve vaardigheden.

In een tocht langs publieke scholen in probleemwijken, vol cases en zelfs schaaakonderricht onderzoekt Tough, wetenschappelijk goed gedocumenteerd, hoe ervaringen in de kindertijd het volwassen leven beïnvloeden. Wat maakt dat iemand slaagt of faalt? Wat doen armoede of traumatische

ervaringen met kinderen? Wat kunnen we doen om hen beter te (bege)leiden?

De zelfbeheersingstechnieken van Mischel komen terug, soms in een aangepaste versie. Maar evengoed lezen we dat een hechte band tussen ouders en kinderen het verschil kan maken. Verrassend zijn de bevindingen over kinderen op elitescholen, die evenmin de ideale omgeving krijgen om doorzettingsvermogen te ontwikkelen. Zij belanden te weinig in situaties waarin ze zonder hulp overeind moeten krabbelen.

Naar ons gevoel komen er iets te veel uitgesponnen beschrijvingen van probleemscholen en cases voorbij. Toch bevat dit boek veel interessants voor ouders en iedereen die rechtstreeks bij het onderwijs is betrokken. *I.T.*

Een kwestie van karakter. Paul Tough.
Uitg. Business Contact,
278 pag. € 19,99.
ISBN 9789047008118

MINDER STRESS BIJ AUTISME

Deze praktische gids voor normaal begaafde volwassenen met een autismespectrumstoornis (ASS) gaat in op een fenomeen waar iedereen vroeg of laat mee te kampen krijgt: stress. Voor mensen met ASS betekent dat echter op twee manieren iets anders: niet alleen ervaren ze meer en ook andere stressbronnen, bovendien hebben ze door hun eigen manier van informatieverwerking specifieke moeilijkheden om met stress om te gaan.

De Nederlandse coach Marja Boxhoorn ontwikkelde een helder en laagdrempelig werkboek, dat behalve noodzakelijke achtergrondinformatie ook veel concrete opdrachten en stappenplannen biedt. Veel benaderingen kennen we uiteraard van het klassieke stressmanagement: lichamelijke signalen en oorzaken leren herkennen, zoeken naar een balans tussen werk en privé, grenzen leren aangeven... Dit alles wordt gedetailleerd in stappen ontleed, vaak met verduidelijkende illustraties. De meerwaarde zit uiteraard in de aandacht voor typische gevoeligheden van mensen met ASS: extra aandacht voor structuur (met concrete suggesties op allerlei gebieden), voor prikkelmanagement en voor het communiceren over stress met je omgeving. Van dat laatste kan iedereen trouwens nog iets opsteken. *I.T.*

Meer rust en minder stress bij autisme. Marja Boxhoorn.
Uitg. Hogrefe, 176 pag. € 22,50. ISBN 9789079729951